

PROPOSICIÓ DE LLEI DEL PARLAMENT DE CATALUNYA DE CONSULTES POPULARS VIA REFERÈNDUM

I. Antecedents

1. La llei de consultes populars via referèndum compta amb la legitimitat del dret internacional sigui sota la forma d'exercici del dret a l'autodeterminació de l'article 1 del Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de Nova York de 1966, sigui a través de l'experiència de l'exercici del dret a decidir d'acord amb els antecedents del Quebec (confirmat a l'Opinió Consultiva de la Cort Suprema del Canadà d'agost de 1998) o del referèndum de sobirania dut a terme a Montenegro segons al regulació de la Llei de referèndums de 2001 (modificada per la llei de referèndum de l'Estat de 2006) amb l'aval de la UE i del Consell d'Europa.

2. La llei de consultes populars via referèndum té per objecte la regulació d'una consulta popular que afecti al poble de Catalunya sobre qualsevol afer de transcendència política. Entre aquestes qüestions destaca, tal vegada la decisió més transcendent que el poble de Catalunya podria adoptar: la determinació de Catalunya com a comunitat política sobirana amb la voluntat d'integrar-se com a membre de ple dret a la UE. Per això la proposició de llei, aplicable com hem dit a qualsevol decisió col·lectiva (per exemple una referèndum sobre el concert econòmic), també compta amb disposicions concretes sobre la celebració d'un eventual referèndum de sobirania de Catalunya, entès com la decisió sobre la construcció d'un Estat independent amb personalitat jurídica internacional.

3. Ha estat, precisament, la voluntat d'impedir la celebració del referèndum de sobirania de Catalunya el principal motiu que explica la retenció de les competències sobre consultes populars per part de l'Estat Espanyol, tot centralitzant la competència per a l'autorització de referèndums, també de referèndums locals, en les institucions de l'Estat segons s'estableix en els articles 149.1.32 CE d'acord amb el procediment que, pel que fa a referèndums consultius, regula l'article 92 CE. La descentralització de la competència en matèria de consultes populars, que suposaria un reforçament de la qualitat democràtica de l'Estat, requeriria una reinterpretació de l'actual estructura constitucional que subordina tot l'aparell de poder a la unitat nacional

espanyola en la que només el conjunt de poble espanyol és subjecte de decisió política amb negació d'atributs de sobirania d'altres comunitats nacionals. La legitimitat democràtica en l'aspiració d'una comunitat política de decidir sobre qualsevol qüestió que l'afecti, inclosa la decisió sobre la seva constitució en comunitat política independent, s'ha d'oposar a l'integrisme d'Estat que certifica el sistema constitucional espanyol quan subordina tots els seus procediments de decisió a una única realitat prejurídica inamovible ni tan sols a través de gestos democràtics: la unitat indissoluble de la Nació espanyola que es consagra a l'article 2 CE i de la qual la centralització en la competència de celebració de consultes populars és un instrument de garantia. La llei catalana de consultes populars via referèndum permetria, doncs, confrontar un argument de constitucionalitat basat en l'integrisme d'Estat amb un argument de democràcia.

4. Malgrat el vincle entre la centralització de competències en matèria de celebració de consultes populars i la concepció d'una única comunitat nacional, el poble espanyol, subjecte únic de sobirania com a realitat prejurídica reconeguda per un sistema constitucional subordinat a la majoria nacional espanyola, val a dir que la transferència de competències sobre referèndums a una o a diverses Comunitats Autònomes no exigeix reforma constitucional. Com totes les matèries incloses a l'article 149.1 CE, la seva transferència és constitucionalment viable a través de l'aprovació d'una Llei Orgànica de Transferència de competències prevista a l'article 150.2 de la Constitució espanyola, per a la qual cal l'aprovació de les Corts Generals espanyoles amb majoria absoluta del Congrés. No obstant això, la majoria de les Corts Generals, amb representació de la majoria nacional espanyola, sempre s'ha oposat a l'aprovació d'una llei del 150.2 CE que inclogui la transferència de competències en matèria de consultes populars via referèndum i això ha succeït fins i tot davant l'acord àmpliament majoritari del Parlament de Catalunya. En efecte, la proposta de reforma estatutària aprovada pel Parlament de Catalunya el 30 de setembre de 2005 amb el suport de gairebé el noranta per cent dels representants del poble de Catalunya ja incloïa en el seu article 122 l'assumpció de competències en matèria de consultes populars via referèndum prèvia aprovació d'una llei orgànica de transferència de competències per part de les Corts Generals espanyoles tal com constava a la disposició addicional tercera 1 d) de la proposta. Tanmateix, el text definitiu de la reforma estatutària va suposar l'exclusió de qualsevol esment a la transferència i assumpció d'aquesta competència, sense que s'hagi modificat la subordinació de la convocatòria d'una consulta popular via referèndum a l'autorització de l'Estat. Més enllà del procés de reforma estatutària, les proposicions de llei dirigides a l'aprovació d'aquesta llei de transferència de competències en matèria de referèndums també van ser desestimades per la majoria del Congrés dels diputats espanyol que no va prendre en consideració ni la proposició de llei de transferència de competències en matèria de consultes populars presentada pel grup parlamentari d'ERC al Congrés el 2007, ni la proposició presentada pel Parlament de Catalunya el 2005, d'acord amb el procediment de l'article 87.2 CE, que havia obtingut prèviament el recolzament de més de la majoria absoluta dels parlamentaris catalans. La proposició de llei catalana de consultes populars via referèndum sorgeix, com a resposta a aquest blindatge perpetrat per la representació de la majoria nacional espanyola en el Congrés dels diputats, una resistència que evidencia

un conflicte democràtic de legitimitats entre una aspiració que compta amb un ampli suport en el Parlament de Catalunya i en la societat catalana (com s'ha constatat també a través de les iniciatives expressades per diverses plataformes de la societat civil com la Plataforma pel Dret a Decidir o la plataforma Sobirania i Progrés) i el rebuig taxatiu de la majoria nacional espanyola dirigit a amputar la possibilitat que la ciutadania de Catalunya compti amb un instrument d'expressió democràtica.

II. Oportunitat política

5. D'altra banda, el conflicte suscitat entre la voluntat democràtica del Parlament de Catalunya i el sistema constitucional ostentat per la majoria nacional espanyola no suposaria sols una tensió entre democràcia i constitució espanyola sinó també entre constitució espanyola i sistemes de legitimitat internacional, com les diverses regulacions de dret internacional públic i les diverses experiències avalades per organitzacions internacionals que donen cobertura al dret de decidir. Com ha estat posat en relleu per part de diversos analistes, en totes les experiències de construcció de nous Estats es demostra que el suport a un projecte d'independència política, que en un principi sembla minoritari, creix exponencialment quan es genera l'expectativa d'un canvi a curt termini, quan el projecte independentista se situa al centre del debat polític a través de la clarificació de les regles de procediment de les quals una llei de referèndums esdevé una peça clau. La mera tramitació d'aquesta llei catalana de referèndums, fins i tot interpretada com a clarament incompatible amb el sistema constitucional espanyol, contribuiria a despertar les potencialitats somortes de la situació estancada a la que ens ha conduït la reforma estatutària. La mateixa visualització del procediment sobiranista a través de la llei de referèndums es trobaria en condicions de fomentar la construcció de la majoria social. Com més s'evidenciï el gest repressiu per part de les institucions estatals espanyoles d'un acte purament democràtic més creixerà el suport ciutadà a l'interior de Catalunya, amb més intensitat s'activaran els instruments de legitimitat internacional i amb més probabilitat es crearà el context per posar les bases de l'exercici del dret de decidir.

II. Estructura de la llei i referents de dret comparat

6. La proposta de llei catalana de consultes populars via referèndum es divideix en cinc títols corresponents 1) als principis generals de regulació de les consultes populars via referèndum 2) als òrgans de l'administració del referèndum 3) al procediment de convocatòria, organització, campanya, celebració i escrutini del referèndum 4) al sistema de protecció dels drets dels ciutadans en l'administració del referèndum i als principis de transparència i publicitat, així com al sistema de recursos i 5) a les disposicions específiques sobre el referèndum de sobirania. La llei no inclou disposicions relatives a la celebració del referèndum en àmbits municipals o d'altres entitats de dret local. Tot i que s'entén que l'exercici de competències en matèria de consultes populars via referèndum per part de la Generalitat també hauria d'incloure el referèndum local (l'autorització dels quals en el sistema actual continua depenent del Govern de l'Estat Espanyol) la rellevància d'aquesta proposta legislativa de cara a les decisions d'àmbit polític català aconsella que la regulació dels referèndums locals es dugui a terme per una llei ulterior,

respecte la qual la llei sobre consultes populars d'àmbit català actua eventualment com a supletòria.

7. També actuaria com a supletòria la llei electoral catalana en cas d'haver-n'hi en el moment d'aprovació de la llei de referèndums. Tanmateix, la present llei de referèndums està concebuda per poder aplicar-se en absència de llei electoral, especialment en allò que afecta als òrgans d'administració del referèndum. Així per exemple, l'autoritat que organitzés el referèndum podria ser l'administració prevista a la llei electoral. Això no és obstacle, però, perquè a la proposta de llei de referèndums s'atribueixi l'organització de la consulta a la Comissió Central d'Organització del Referèndum que comptaria amb les condicions d'autonomia i imparcialitat característiques d'aquesta mena d'institucions, amb la intenció de disposar d'una estructura de funcionament per celebrar la consulta en el supòsit que la llei electoral encara no hagi emanat del Parlament de Catalunya. Com a nexa entre la Comissió Central i les Meses electorals s'ha optat per crear un òrgan intermedi d'àmbit supramunicipal d'administració de les consultes, les Comissions comarcals d'Organització del referèndum, que pren el territori comarcal com a espai d'actuació justament amb la voluntat de crear instruments d'organització amb independència del desenvolupament de les lleis territorials i de la consolidació de les vegueries previstes en la reforma estatutària de 2006. Òbviament, l'aprovació de la llei electoral, amb els seus òrgans generals d'administració electoral aplicables a les consultes populars via referèndum, així com l'aprovació de la llei d'organització territorial, podrien incorporar la modificació dels preceptes de la proposta de la present llei segons el criteri del legislador si aquesta entrés en vigor amb anterioritat a les lleis de desenvolupament de l'Estatut.

8. La proposta s'obra amb un Títol primer dedicat als principis bàsics de la regulació de les consultes populars via referèndum i que inclou preceptes generals dedicats a la definició del procediment regulat, la condició d'elector (que per la seva importància i el caràcter controvertit d'algunes decisions respecte els ciutadans titulars del dret de participació en el referèndum de sobirania serà comentada en un annex específic a aquesta proposta) la forma de vot i el contingut de la consulta, els efectes de la consulta, la relació institucional en l'aprovació de la convocatòria, els òrgans d'administració del referèndum als que hem fet al·lusió en el paràgraf anterior, els principis de publicitat i transparència com a vectors que han de presidir totes les fases del procés i una disposició relativa al finançament de la consulta.

9. La proposta d'articulat es basa en les previsions contingudes a la llei electoral per a l'exercici d'una consulta popular via referèndum del Québec (d'acord amb les previsions de la llei quebequesa de Consultes populars de 2001) així com la llei de referèndums de la República de Montenegro de 19 de febrer de 2001 modificada en ocasió de la llei del Referèndum de l'Estat de 2006 sota les coordenades de la qual se celebrà el referèndum d'independència d'aquesta República el 21 de maig de 2006. En la mesura que, com hem explicat, en el sistema constitucional espanyol actual les competències en matèria de consultes populars via referèndum només són exercides per l'Estat, ha estat inevitable tenir en compte la llei Orgànica 2/1980, de 18 de gener, reguladora de les diverses modalitats de Referèndum

així com les disposicions de la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General que són aplicables a aquesta mena de processos.

IV. Proposta d'articulat

TÍTOL I PRINCIPIS DE REGULACIÓ DE LES CONSULTES POPULARS VIA REFÈRENDUM CELEBRADES A CATALUNYA

Article 1 Definició

1.1 La present llei regula la convocatòria, procediment i administració de les consultes populars via referèndum sobre decisions polítiques d'especial transcendència que afectin a la ciutadania de Catalunya i a les competències assumides per la Generalitat de Catalunya o a les competències respecte les quals la Generalitat de Catalunya en demani la titularitat i l'assumpció.

1.2 Aquesta llei també serà aplicable al referèndum de sobirania de Catalunya, en el qual es decideixi la constitució de Catalunya com a Estat amb personalitat jurídica internacional i la seva integració com a Estat membre a la Unió Europea.

Article 2 Electors

2.1 Són titulars del dret de participació en les consultes populars via referèndum celebrades a Catalunya els ciutadans majors d'edat que comptin amb veïnatge administratiu català en els termes de l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya almenys durant un any abans de la data d'aprovació del Decret de convocatòria del referèndum.

2.2 Qualsevol decisió sobre la participació en el referèndum de sobirania dels ciutadans que no siguin nacionals espanyols i es trobin empadronats en un municipi de Catalunya almenys un any abans de l'aprovació del Decret de convocatòria de referèndum haurà de ser adoptada per llei del Parlament de Catalunya per majoria absoluta dels seus membres amb anterioritat a l'aprovació del Decret de convocatòria de referèndum.

Article 3 Vot

3.1 La participació en les consultes populars via referèndum s'expressarà mitjançant vot personal, lliure, igual i secret.

3.2 Tot menyscapse d'aquest dret en qualsevol de les seves facetes podrà ser recorregut davant l'òrgan d'administració del referèndum d'acord amb allò regulat en aquesta llei. Si el recurs no fos estimat, el demandant podrà interposar recurs davant l'òrgan de la jurisdicció ordinària competent situat a Catalunya que haurà de resoldre la demanda amb la màxima celeritat.

3.3 La votació es realitzarà mitjançant butlletes amb el contingut establert en aquesta llei.

Article 4 Pregunta única

4. En una convocatòria de consulta popular via referèndum els ciutadans sols podran ser consultats sobre una pregunta.

Article 5 Efectes

5.1 El resultat de la consulta popular via referèndum serà vinculant per la Generalitat de Catalunya.

5.2 Si la decisió sotmesa a consulta no és aprovada per la majoria dels vots afirmatius del cos electoral no es podrà plantejar una altra consulta sobre la mateixa qüestió en el termini de dos anys d'ençà de la data de celebració del referèndum.

Article 6 Convocatòria

6.1 La consulta popular via referèndum serà convocada pel President de la Generalitat mitjançant Decret aprovat d'acord amb les disposicions d'aquesta llei.

6.2 El Decret de convocatòria de referèndum aprovat pel President de la Generalitat requerirà la prèvia deliberació del Consell Executiu i l'autorització del Parlament de Catalunya per majoria absoluta dels seus membres.

Article 7 Òrgans d'administració del referèndum

7.1 Els òrgans d'administració del referèndum seran la Comissió Central d'Organització del Referèndum (en endavant, la Comissió Central) que serà escollida i funcionarà d'acord amb les disposicions d'aquesta llei, les Comissions Comarcals d'Organització del Referèndum (en endavant Comissions comarcals) i les Meses electorals constituïdes en cada col·legi electoral d'acord amb el dret electoral vigent sens perjudici de les disposicions específiques previstes en aquesta llei.

Article 8 Publicitat i transparència

8.1 El procediment de convocatòria, organització, campanya, celebració i escrutini de la consulta popular via referèndum estarà presidit pels principis de publicitat i transparència.

8.2 El dret de publicitat inclourà el dret de tot ciutadà que participi de la consulta popular a ser informat de forma puntual i en termes equitatius i imparcials per part dels mitjans de comunicació públics a Catalunya de les diverses posicions sostingudes pels actors polítics i socials a favor o en contra de la consulta plantejada en les diverses fases del procés.

8.3 La Comissió Central vetllarà pel ple compliment d'aquests principis.

Article 9 Finançament de la consulta

9.1 El finançament necessari per a l'administració de la consulta popular via referèndum serà consignat en el pressupost de la Generalitat de Catalunya.

9.2 Les donacions de persones físiques i jurídiques en recolzament a alguna de les posicions de la consulta plantejada, així com les despeses dels partits polítics destinades a la campanya prèvia al referèndum seran regulades per les disposicions específiques contingudes en aquesta llei i, en el seu defecte, per la legislació vigent.

TÍTOL II ÒRGANS D'ADMINISTRACIÓ DEL REFERÈNDUM

Article 10 Finalitat

10.1 La Comissió Central, la Comissió Comarcal i les Meses Electorals tenen per finalitat garantir la transparència, la publicitat, l'objectivitat i la imparcialitat en totes les fases del procés de consultes populars via referèndum. Així mateix tenen com a finalitat la protecció dels drets dels ciutadans durant la convocatòria, organització, campanya, celebració i escrutini de la consulta popular via referèndum.

10.2 La Comissió Central, la Comissió Comarcal i les Meses Electorals actuaran amb plena subjecció a aquesta llei i a la legislació electoral aplicable.

10.3 La Generalitat i tots els poders públics estan obligats a transmetre als òrgans d'administració de les consultes populars via referèndum tota la informació necessària per desenvolupar les seves activitats.

Article 11 Composició de la Comissió Central

11.1 La Comissió central es compondrà de tretze membres escollits pel Parlament de Catalunya designats a través d'una proposta conjunta dels partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors amb representació al Parlament que es realitzarà vint dies després de la publicació en el DOGC del Decret de convocatòria del referèndum i que haurà de tenir en compte el criteri de representació proporcional dels partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors presents a la Cambra.

11.2 En cas que la proposta de l'article anterior no es presenti en el termini fixat, la Mesa del Parlament de Catalunya, escoltats els portaveus dels grups parlamentaris, procedirà a la designació dels membres de la Comissió central segons el criteri de representació proporcional dels partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors presents a la Cambra.

11.3 Els membres de la Comissió central hauran de ser juristes, o professors agregats o catedràtics de Ciència Política.

11.4 La Comissió central es compondrà d'un President, un Vicepresident, un secretari i deu vocals. El President, el Vicepresident i el secretari seran escollits per majoria dels membres de la Comissió Central en la sessió constitutiva de l'òrgan. Aquesta sessió constitutiva serà presidida i ordenada pel vocal de més edat que actuarà fins l'elecció del President, Vicepresident i Secretari.

11.5 Els membres de la Comissió Central són inamovibles. Sols poden cessar per mort, per renúncia acceptada pel President, en casos d'existència d'indismissió manifesta de comissió d'un delictes que sigui apreciada per la majoria absoluta de la resta de membres de la Comissió Central sens perjudici de les responsabilitats derivades en un procés penal davant dels òrgans jurisdiccionals, per manca manifesta de diligència en l'exercici dels deures del càrrec, també apreciada per majoria absoluta de la resta de membres de la Comissió Central i per caure en alguna causa d'incompatibilitat que condicioni el desenvolupament de les seves funcions sota el principi de neutralitat, objectivitat i imparcialitat així com per trobar-se en alguna causa d'incapacitació que inhabiliti al membre de la Comissió per exercici del seu càrrec, causes estimades pel mateix procediment que requereix la votació per majoria absoluta de la resta de membres de l'òrgan.

11.6 En el termini de deu dies d'ençà de la votació en el ple de la Comissió central per la qual s'estimi una causa de cessament, o deu dies després que el President de la Comissió hagi decretat la mort o el cessament d'un dels seus membres el Parlament de Catalunya procedirà a cobrir la vacant escollint un nou membre atenent al criteri de mantenir a la Comissió Central la representació proporcional dels partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors presents a la Cambra.

Article 12 Funcions de la Comissió Central.

12.1 A efectes de vetllar pel desenvolupament del referèndum d'acord amb aquesta llei, són competències de la Comissió Central:

- a) Adoptar un reglament de funcionament intern.
- b) Establir instruccions vinculants per a les Comissions Comarcals i les Meses electorals.
- c) Proporcionar el material necessari i assessorament tècnic per a la celebració del referèndum.
- d) Resoldre, amb caràcter vinculant, les consultes que formulin les Comissions Comarcals.
- e) Unificar criteris interpretatius de les Comissions Comarcals.
- f) Revocar d'ofici o a instància de part les decisions de les Comissions Comarcals.
- g) Designar els membres de les Comissions Comarcals i pronunciar-se sobre les causes de cessament i incompatibilitat que els puguin afectar d'acord amb l'article 14 d'aquesta llei
- h) Resoldre els recursos, queixes i reclamacions que se li adrecin en qualsevol fase de la celebració del referèndum.
- i) Vetllar per la normativa relativa a les despeses de finançament del referèndum en el període que va de l'aprovació del Decret de convocatòria als deu dies posteriors a la declaració dels resultats oficials.
- j) Exercir la potestat disciplinària sobre totes les persones que intervinguin amb caràcter oficial en la celebració del referèndum i corregir les infraccions sempre que no siguin constitutives de delictes.
- k) Aprovar les actes de constitució i de sessió de les Comissions Comarcals, de les meses electorals i de l'escrutini.
- l) Certificar el resultat final del referèndum.
- m) Informar al Parlament de Catalunya i al President de la Generalitat del resultat del referèndum.
- n) qualsevol altra competència que se li atribueixi per aquesta llei.

Article 13. Funcionament de la Comissió Central

13.1 La Comissió Central s'organitzarà d'acord amb aquesta llei i el reglament intern que adopti en el termini de quinze dies hàbils d'ençà de la seva constitució.

13.2 El reglament intern haurà d'incloure en qualsevol cas la funció de representació i direcció de les deliberacions del President, la funció del Vicepresident de substitució del President en aquestes tasques i la funció de redacció i certificació de l'acta de les sessions del Secretari. L'ordre del dia de cada sessió haurà de ser fixat pel President escoltats el Vicepresident i el Secretari. El reglament també haurà de contemplar necessàriament la funció

del Ple de la Comissió Central en la designació dels membres de les Comissions Comarcals i la forma d'adopció d'acords en les decisions sobre les competències esmentades a l'article 12 que, tret que s'especifiqui en un altre sentit, serà per majoria simple.

13.3 La Comissió Central actua amb plena independència del Govern de la Generalitat. El Parlament de Catalunya ha de posar a disposició de la Comissió Central els mitjans personals i materials necessaris per a l'exercici de les seves funcions. Així, mateix el Parlament de Catalunya establirà les dietes i assignacions corresponents als membres de la Comissió Central.

Article 14 Composició de les Comissions Comarcals.

14.1 Cada Comissió Comarcal estarà constituïda per cinc membres designats per majoria simple del Ple de la Comissió Central entre llicenciats en Dret o en Ciències Polítiques i de l'Administració de la comarca en el termini d'un mes d'ençà de la constitució de la Comissió Central.

14.2 Els membres de la Comissió Comarcal són inamovibles. Els són aplicables les mateixes regles de cessament i d'incompatibilitat que als membres de la Comissió Central que s'estimaran per majoria simple del Ple de la Comissió Central d'ofici o com a conseqüència d'una sol·licitud del President de la Comissió Comarcal que hagi apreciat la concurrència de la causa de cessament o d'incompatibilitat. Les vacants que es produeixin seran cobertes per decisió del ple de la Comissió Central en el termini de deu dies d'ençà que s'hagi estimat o s'hagi certificat la causa de cessament.

14.3 La Comissió Comarcal es compondrà d'un President, un Secretari i tres vocals. Els càrrecs de President i Secretari seran per majoria a la sessió constitutiva de la Comissió.

Article 15 Funcions de les Comissions Comarcals.

15.1 Són competències de les Comissions Comarcals:

- a) Adoptar un reglament de funcionament intern
- b) Proporcionar el material i els mitjans a les Meses Electorals per celebrar el referèndum.
- c) Resoldre de forma vinculant qualsevol consulta que es pugui plantejar en l'elecció i constitució de les Meses Electorals, així com qualsevol consulta que puguin elevar les Meses Electorals de la comarca durant la jornada de la celebració del referèndum, sens perjudici d'elevar la decisió de la Comissió Comarcal a la Comissió Central.
- d) Resoldre les queixes relatives a la condició d'elector de les persones censades a la comarca plantejats en el termini de vint dies d'ençà de la publicació del cens del referèndum, sens perjudici de la interposició d'un recurs a la Comissió Central.
- e) Executar les decisions de la Comissió Central i donar compliment a les interpretacions de la Comissió Central d'aquesta llei i del dret electoral vigent.
- f) Aprovar l'establiment del nombre i límits de les seccions en què es distribuiran els votants en cada municipi.
- g) Organitzar el vot per correu en els termes previstos a l'article 25.3 d'aquesta llei.

- h) Coordinar el procés d'elecció i constitució de les Meses Electorals.
- i) Certificar el resultat del referèndum a la respectiva comarca.
- j) Qualsevol altra competència que aquesta llei li atribueixi.

Article 16 Funcionament de les Comissions Comarcals

16.1 Les Comissions Comarcals es constituiran deu dies després de la notificació de la seva designació per la Comissió Central. Hauran d'adoptar un reglament intern en el termini de quinze dies d'ençà de la Constitució que haurà d'incloure en qualsevol cas la funció de representació i direcció de les deliberacions del President i la funció de redacció i certificació de l'acta de les sessions del Secretari. L'ordre del dia de cada sessió haurà de ser fixat pel President. El reglament també haurà de contemplar necessàriament la forma d'adopció d'acords pel Ple de la Comissió Comarcal en les decisions sobre les competències esmentades a l'article 15 que, tret que s'especifiqui en un altre sentit, serà per majoria simple.

16.2 El Parlament de Catalunya establirà les dietes i assignacions corresponents als membres de les Comissions Comarcals.

Article 17 Meses electorals

17.1 La formació de les meses electorals en el procediment de consultes populars via referèndum és competència dels municipis sota la coordinació de les Comissions Comarcals.

17.2 Cada mesa es constituirà d'acord amb el número d'electors censats en les seccions electorals vigents. El municipi podrà proposar modificacions en l'establiment del número i límits de les seccions en les quals es distribuiran els votants en el termini de vint dies d'ençà de la publicació del decret de convocatòria. L'establiment definitiu del número i límits de cada secció haurà de ser aprovada per la Comissió Comarcal en el termini de vint dies hàbils d'ençà de la seva constitució.

17.3 Cada mesa es compondrà d'un president i dos vocals.

17.4 El president i els dos vocals de cada mesa són designats per sorteig públic entre totes les persones menors de seixanta anys que sàpiguen llegir i escriure censades en les seccions electorals.

17.5 També per sorteig es designaran dos suplents per cadascun dels membres de la mesa.

17.6 Els sorteigs es realitzaran entre quaranta i quaranta cinc dies després de l'aprovació del decret de convocatòria de la consulta popular.

17.7 La designació com a president i vocal de les meses electorals ha de ser notificada en el termini de tres dies d'ençà de la celebració del sorteig. Amb la notificació es lliurarà el manual d'instruccions sobre les seves funcions aprovat per la Comissió Central.

17.8 Les persones designades president o vocal disposen d'un termini de set dies d'ençà de la notificació per al·legar davant de la Comissió Comarcal alguna causa justificada i documentada que els impedeixi exercir el càrrec. La Comissió Comarcal resoldrà sense recurs en el termini de cinc dies i, comunicarà, la substitució produïda al primer suplent. Si la causa que impossibilita l'exercici del càrrec es produeix de forma sobrevinguda després d'aquest termini s'haurà de comunicar amb la màxima celeritat d'ençà que es

coneix la causa i, en qualsevol cas, abans de la constitució de la mesa. La Comissió Comarcal comunicarà la substitució al suplent.

17.9 Els Presidents i vocals de les meses electorals que siguin treballadors per compte aliena, d'acord amb la legislació laboral vigent, tenen dret a un permís retribuït de jornada completa durant el dia de la votació si coincideix en dia feiner. El Govern de la Generalitat regularà per decret les dietes que corresponguin a Presidents i Vocals per a l'exercici de les seves funcions a les meses electorals.

TÍTOL III. PROCEDIMENT PER LA CELEBRACIÓ DEL REFERÈNDUM

Article 18 Autorització i aprovació de la convocatòria

18.1 Amb prèvia deliberació del Consell Executiu, el President de la Generalitat sol·licitarà al Parlament de Catalunya l'autorització per realitzar la consulta popular via referèndum. La sol·licitud haurà d'incloure amb exactitud la pregunta que se sotmetrà a consulta popular.

18.2 D'acord amb l'article 6 d'aquesta llei, i un cop obtinguda l'autorització per majoria absoluta del Parlament de Catalunya, el President de la Generalitat podrà aprovar el Decret de convocatòria que haurà d'incloure la pregunta que se sotmetrà a consulta i que s'haurà de respondre's amb un "Sí" o un "No". El Decret de convocatòria haurà d'incloure, així mateix, la data de celebració del referèndum que no podrà ser inferior a quatre mesos d'ençà de la data d'aprovació del Decret de convocatòria. També haurà d'incloure un annex amb els models oficials de butlleta que s'utilitzaran en el referèndum.

Article 19 Organització

19.1 En els terminis establerts i a través dels procediments establerts per aquesta llei es constituïran les Comissions centrals, les comissions comarcals i les meses electorals.

19.2 El referèndum s'administrarà d'acord amb el cens vigent sens perjudici de l'article 2 d'aquesta llei.

Article 20 Butlleta

20.1 Hi haurà dos models oficials de butlleta que es correspondran a "Sí" o al "No" a la pregunta formulada en la consulta. Els sobres que durant la celebració del referèndum es dipositin sense butlleta seran comptabilitzats com a vots en blanc.

20.2 Així mateix, a més de les respectives respostes "Sí" o "No" de forma ben visible, al centre de la butlleta, i amb un disseny de grandària superior a la resta d'inscripcions, la butlleta haurà d'incloure:

- a) L'autoritat que crida a la consulta sota la fórmula de "El President de la Generalitat amb autorització del Parlament de Catalunya convoca a la ciutadania de Catalunya perquè es pronunciï sobre la següent pregunta:".
- b) La pregunta que s'adreça als ciutadans clarament expressada.
- c) La data en la qual el referèndum es durà a terme.
- d) El segell de la Comissió Central.

Article 21 Campanya

21.1 La campanya es durà a terme en respecte als principis de l'article 8 d'aquesta llei.

21.2 Durant la campanya, els mitjans de difusió de titularitat pública caldrà que concedeixin espais gratuïts de propaganda en favor d'una posició o d'una altra. Aquests espais gratuïts es concediran, en els mitjans audiovisuals, en hores de gran audiència. 22.2 Tindran dret als espais gratuïts els partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors amb representació al Parlament de Catalunya en proporció a la representació obtinguda a les darreres eleccions al Parlament.

Article 22 Plataformes

22.1 Les diverses associacions ciutadanes es podran agrupar en plataformes en favor de tres posicions davant de la consulta: "sí", "no" o vot en blanc.

22.2 Cada plataforma que correspongui a una posició tindrà dret a els espais gratuïts de propaganda en els mitjans de titularitat pública en hores de gran audiència en els mitjans audiovisuals.

22.3 La Comissió central podrà aprovar un reglament en el termini d'un mes de la seva constitució que desenvolupi la participació de les plataformes a la campanya electoral i la seva expressió en els mitjans de titularitat pública.

Article 23 Duració

23.1 La campanya no podrà tenir una duració inferior a quinze dies ni superior a vint i acabarà a les zero hores del dia anterior a l'establert per a la celebració de la votació.

Article 24 Enquestes

24.1 Es podran publicar i difondre enquestes d'intenció de vot vinculat a la consulta que se sotmet a referèndum fins set dies abans del dia de la celebració del referèndum.

Article 25 Votació

25.1 La votació es realitzarà d'acord amb l'article 3 d'aquesta llei i d'acord amb els models de butlleta i en els termes de l'article 20.

25.2 L'elector lliurarà el sobre amb la butlleta al President de la Mesa, el qual dipositarà la butlleta dins l'urna.

25.3 Els electors que no es trobin al municipi on es troben censats el dia de la votació podran exercir el seu dret sempre que ho hagi sol·licitat abans a la Comissió Comarcal amb posterioritat a la publicació del Decret de convocatòria i fins vint dies abans de la celebració del referèndum amb un certificat d'inscripció en el cens expedit pel municipi. La sol·licitud es presentarà davant de l'oficina de Correus habilitada a l'efecte, davant la qual l'elector haurà d'acreditar la seva identitat i la seva signatura i remetrà la sol·licitud a la Comissió Comarcal corresponent. Rebuda la sol·licitud, la Comissió Comarcal realitzarà l'anotació corresponent en el cens, a fi que el dia de les eleccions no es realitzi el vot personalment i remetrà un correu certificat a l'elector en el

termini de cinc dies d'ençà de la rebuda de la sol·licitud on figurin les butlletes, un certificat de vot per correu i un sobre amb l'adreça de la Mesa on correspon votar. L'elector haurà de signar personalment la recepció de la documentació i remetrà el sobre adreçat a la Mesa amb el seu vot abans de tres dies de la celebració de les eleccions.

Article 26 Nul·litat de les butlletes

26.1 Seran nul·les les butlletes que no s'ajustin al model oficial, que no reflecteixin de forma clara la decisió del votant i les que continguin qualsevol ratlla, esmena, o signes i paraules alienes a la consulta.

Article 27 Escrutini

27.1 A l'escrutini del referèndum caldrà establir per cada Mesa:

- a) El número d'electors d'aquella Mesa
- b) El número d'electors que han participat a la consulta
- c) El número de vots a favor de la pregunta formulada ("Sí")
- d) El número de vots en contra de la pregunta formulada ("No")
- e) El número de vots en blanc
- f) El número de vots nul

27.2 Cada Mesa comunicarà a la Comissió Comarcal el resultat de la consulta en els termes de l'article anterior la qual certificarà el resultat i el comunicarà a la Comissió Central.

27.3 La Comissió Central proclamarà el resultat del referèndum. Aquest resultat tindrà caràcter provisional si s'han presentat recursos contra l'escrutini que la Comissió Central resoldrà en el termini de tres dies d'ençà de la interposició dels mateixos. Transcorregut un termini de quinze dies, i resolts, en cas d'haver-n'hi, els recursos davant la jurisdicció contenciosa, la Comissió Central proclamarà els resultats definitius, certificarà el resultat final del referèndum i comunicarà el resultat al President de la Generalitat i al Parlament de Catalunya. El resultat del referèndum serà publicat al *DOGC* en el termini de quinze dies d'ençà de la proclamació definitiva de resultats per la Comissió Central.

TÍTOL IV PROTECCIÓ DE DRETS DELS CIUTADANS I SISTEMA DE RECURSOS

Article 28 Principi general en matèria de drets

28.1 Els poders públics de Catalunya garantiran en totes les fases de la consulta popular via referèndum els drets de la ciutadania que es reconeixen a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, a la Constitució espanyola, en el Conveni Europeu de Drets Humans, a la Declaració Universal dels Drets Humans i als altres tractats i convenis internacionals.

Article 29 Drets en relació al referèndum

29.1 Qualsevol ciutadà que prengui part en la consulta popular via referèndum podrà interposar davant de l'administració electoral un recurs contra qualsevol infracció dels seus drets de participació, així com contra les vulneracions als

principis de publicitat, transparència i al dret a ser informat de forma puntual i en termes equitatius i imparcials per part dels mitjans de comunicació públics a Catalunya establerts en aquesta llei.

29.2 Els partits, federacions, coalicions o agrupacions d'electors amb representació al Parlament de Catalunya, així com les associacions amb domicili a Catalunya i que compleixin llurs funcions majoritàriament a Catalunya també estaran legitimats per interposar els recursos previstos en el present títol.

Article 30 Recursos de tutela de drets en relació al referèndum

30.1 La Comissió Central és competent per conèixer dels recursos contra qualsevol acte de menyscapse dels drets de participació en relació al referèndum i els principis establerts a l'article anterior.

30.2 El recursos s'han d'interposar en el termini de quaranta vuit hores des del moment que les parts tinguin coneixement de la vulneració o bé d'ençà que hagin estat notificades de l'acord adoptat per les Meses electorals o per la Comissió Comarcal que estimin infractor dels drets protegits en aquest títol.

30.3 Les infraccions es poden conèixer per la Comissió Comarcal sens perjudici d'un ulterior recurs a la Comissió Central que sempre restarà obert en els termes del paràgraf anterior.

30.4 La Comissió central decidirà en un màxim de quaranta-vuit hores d'ençà de la interposició del recurs de les parts.

Article 31. Tutela de drets per la jurisdicció contenciosa-administrativa

31.1 Sempre que es dedueixi de la interpretació del dret vigent o s'estableixi per la llei orgànica corresponent, les decisions de la Comissió Central es podran recórrer davant la Sala del Contenciós Administratiu Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de quaranta-vuit hores d'ençà de la notificació de la decisió de la Comissió central.

31.2 Els recursos interposats davant del Tribunal Superior de Justícia en relació als drets de participació en les consultes populars via referèndum hauran de ser resolts en el termini de cinc dies d'ençà de la seva interposició. Contra la decisió del Tribunal Superior de Justícia no es podrà interposar cap mena de recurs ordinari o extraordinari.

31.3 Si del dret vigent no es dedueix la possibilitat d'interposició d'un recurs davant del Tribunal Superior de Justícia o no s'ha establert cap recurs en aquest sentit per la legislació orgànica corresponent, la decisió de la Comissió Central serà ferma i no s'hi podrà interposar cap recurs contra ella ni ordinari ni extraordinari.

31.4 En cas de dubte sobre l'existència o no de recurs ulterior davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, la Comissió Central resoldrà, en un procediment específic i en un termini de vint-i-quatre hores, les al·legacions de les parts sobre aquest extrem. La part que estimés la jurisdicció del Tribunal Superior de Justícia podrà recórrer la decisió de la Comissió Central davant la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de vint-i-quatre hores d'ençà de la notificació de la negativa de la Comissió Central. El reconeixement de la jurisdicció per part de la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya comportarà l'examen de la decisió de la Comissió Central i de les

impugnacions dels recurrents que s'hi hagin presentat. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya resoldrà en el termini de l'article 31.2 d'aquesta llei.

Article 32 Recursos sobre l'escrutini

32.1 La Comissió Central serà competent per conèixer dels recursos contra les irregularitats que s'hagin produït durant l'escrutini. Els recursos es podran interposar en el termini de vint-i-quatre hores d'ençà que s'hagi tingut coneixement de la irregularitat i fins passades vint-i-quatre hores des de la proclamació provisional dels resultats de la consulta. La Comissió Central resoldrà en el termini establert a l'article 27.3 d'aquesta llei.

32.2 Sempre que es dedueixi de la interpretació del dret vigent o s'estableixi per la llei orgànica corresponent, les decisions de la Comissió Central sobre l'escrutini es podran recórrer davant la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de quaranta-vuit hores d'ençà de la notificació de la decisió de la Comissió central. Els recursos interposats davant del Tribunal Superior de Justícia en relació a l'escrutini hauran de ser resolts en el termini de cinc dies d'ençà de la seva interposició.

32.3 En cas de dubte sobre l'existència o no de recurs ulterior sobre l'escrutini davant el Tribunal Superior de Justícia es procedirà d'acord amb l'article 31.4 d'aquesta llei.

32.4 La resolució de la Comissió Central o de la Sala del Contenciós Administratiu Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sobre els recursos interposats contra l'escrutini haurà de proclamar alguna de les decisions següents:

- a) Inadmissibilitat del recurs.
- b) Validesa de la votació i confirmació dels resultats provisionals.
- c) Validesa de la votació amb una nova proclamació de resultats.
- d) Nul·litat de la votació i necessitat d'efectuar una nova convocatòria quan els fets continguts en la resolució fossin determinants pel resultat.

32.5 Contra la decisió de la Comissió Central sobre els recursos presentats a l'escrutini no s'hi podrà interposar cap recurs ni ordinari ni extraordinari tret que s'estimi l'existència d'un recurs davant de la Sala del Contenciós Administratiu Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

32.6 Contra la decisió del Tribunal Superior de Justícia sobre l'escrutini no es podrà interposar cap mena de recurs ordinari o extraordinari.

TÍTOL V. DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE EL REFERÈNDUM DE SOBIRANIA

Article 33 Dret internacional aplicable

33.1 Seran aplicables al referèndum de sobirania els principis i disposicions previstos al Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics de 19 de desembre de 1966, així com les disposicions en la matèria derivades de la normativa del Consell d'Europa i dels seus òrgans consultius, en especial de les opinions consultives emanades de la Comissió de Venècia, i de la normativa de la Unió Europea.

Article 34 Pregunta clara

34.1 La pregunta formulada en la consulta i continguda en el decret de convocatòria del referèndum haurà d'expressar de forma clara la decisió de la ciutadania de Catalunya sobre si està o no d'acord en constituir-se en un Estat independent amb el compromís de les institucions catalanes d'integrar el nou Estat a la Unió Europea.

Article 35 Majoria de participació

35.1 La consulta popular en un referèndum de sobirania serà vàlida sempre que hagin votat com a mínim la meitat dels ciutadans amb dret de vot registrats d'acord amb l'article 2 d'aquesta llei.

Article 36. Majoria de recolzament a la constitució de l'Estat independent

36.1 Catalunya es constituirà en un Estat independent si, d'acord amb els estàndards internacionals, donen suport a la constitució de l'Estat independent una majoria de vots en favor d'aquesta opció situada entre el cinquanta i el cinquanta cinc per cent dels vots emesos.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Disposició transitòria. Recursos davant de la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

En tant que no es reformi la Llei Orgànica del Poder Judicial especificant l'existència d'un recurs davant del la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia contra les decisions de la Comissió Central, els recursos previstos a l'article 74.1.f). de la vigent Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, es podran interpretar conforme la present llei de consultes populars via referèndum.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Disposició addicional primera. Extensió de la condició d'elector en el referèndum de sobirania a persones residents a Catalunya que no tinguin la consideració política de catalans.

El Parlament de Catalunya, en els termes de l'article 2 d'aquesta llei podrà adoptar una decisió sobre la participació en el referèndum de sobirania de ciutadans que no tinguin la consideració política de catalans i es trobin empadronats en un municipi de Catalunya.

Disposició addicional segona. Participació del Parlament de Catalunya en l'establiment d'un règim de recursos de revisió dels actes de la Comissió Central.

En cas que no s'aprovi cap reforma de la Llei Orgànica del Poder Judicial especificant l'existència d'un recurs davant del la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya contra les

decisiones de la Comissió Central i, d'acord amb la disposició transitòria, l'article 74.1.f). de la vigent Llei Orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del Poder Judicial, no es consideri aplicable en els termes de la present llei de consultes populars via referèndum, el Parlament de Catalunya podrà aprovar una llei, com a mínim sis mesos abans de l'aprovació del Decret de convocatòria de la consulta popular, assignant al Consell de Garanties Estatutàries la funció de revisió dels actes de la Comissió Central. Sens perjudici de les previsions d'aquesta regulació i de les modificacions que comporti, totes les normes relatives al recurs davant de la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'entendran aplicables als recursos davant del Consell de Garanties Estatutàries.

Disposició addicional tercera. Majoria de vots emesos per a la constitució d'un Estat independent en el referèndum de sobirania.

El Parlament de Catalunya, d'acord amb l'article 36 fixarà per llei el percentatge definitiu sobre els vots emesos (entre el cinquanta i el cinquanta cinc per cent dels vots emesos en un referèndum en què hi participi, com a mínim, el cinquanta per cent dels votants registrats d'acord amb l'article 2 de la llei) que es requerirà per entendre que l'opció independentista ha obtingut el recolzament majoritari de la ciutadania de Catalunya i per procedir a la constitució de Catalunya com a Estat plenament sobirà en el marc de la Unió Europea. El Parlament de Catalunya fixarà aquest percentatge definitiu sobre els vots emesos en funció de les indicacions o recomanacions de les autoritats internacionals com la Unió Europea, el Consell d'Europa o Nacions Unides.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Aplicació i llei electoral catalana

La present llei reguladora de les consultes populars via referèndum serà immediatament aplicable d'acord amb la disposició final sens perjudici de les modificacions introduïdes i de les interpretacions conformes que es derivin de la promulgació d'una llei electoral catalana.

Disposició final segona. Crèdits per a la celebració de les consultes populars via referèndum.

La Conselleria d'Economia i Finances habilitarà els crèdits que siguin necessaris per a la celebració de les consultes populars via referèndum previstes en aquesta llei, sens perjudici de les partides que han de ser aprovades pel Parlament de Catalunya d'acord amb la regulació prevista en aquest text.

Disposició final tercera. Entrada en vigor

La present llei entrarà en vigor l'endemà del dia de la seva publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

ANNEX. LA CONDICIÓN D'ELECTOR.

Sens dubte, un dels aspectes més polèmics de tota la regulació sobre les consultes populars via referèndum, sobretot en allò que es refereix al referèndum de sobirania, rau en la determinació de qui posseeix la condició d'elector en la consulta i, per tant, qui té dret a participar-hi. Tot inspirant-nos en la llei de referèndums del Quebec i de Montenegro (aquesta darrera avalada pel Consell d'Europa i per la UE) en principi tenen la condició d'electors aquells ciutadans amb la nacionalitat de l'Estat del qual es planteja la secessió (en el nostre cas, els ciutadans amb nacionalitat espanyola) que resideixin en un municipi del territori sobre el que es planteja la consulta (en el nostre cas, Catalunya) d'ençà d'un període determinat de temps abans de la consulta —que en l'actual proposta és d'un any, un període que el dictamen de la Comissió de Venècia de 17 de desembre de 2005 sobre l'afer de Montenegro considera acceptable pel Consell d'Europa—. La condició d'elector, seguint els conceptes vigents en l'Estatut de Catalunya de 2006, es fonamenta en la idea del que s'anomena el "veinatge administratiu català" (és a dir, els ciutadans de nacionalitat espanyola que resideixen en un municipi de Catalunya) però atesa la transcendència de la decisió, i per evitar el frau d'una transferència *ad hoc* de població, es fixa el període mínim d'un any de residència per gaudir del dret de vot en la convocatòria de la consulta popular.

Ara bé, els referents de dret comparat no proporcionen cap resposta a la possible participació en un referèndum de sobirania de ciutadans que no tinguin la nacionalitat de l'Estat patriu però que portin molt temps residint al territori en el qual es produeix la consulta. En principi, els ciutadans no canadencs en el cas del Quebec o no membres de la Unió de Sèrbia i Montenegro en el cas montenegrí no tenien dret a participar en les respectives consultes que es van produir o que es poden tornar a produir en el cas del Quebec. No obstant això, l'elevat volum d'immigració no nacional espanyola present a Catalunya obliga a plantejar-se si en un eventual referèndum de sobirania no seria injust excloure a tots aquests sectors d'una decisió fonamental per al seu futur i, per tant, si caldria obrir una via per promoure la seva participació que, com diem, no tindria precedents. En favor d'una solució procliu a admetre la participació dels ciutadans no espanyols es poden concebre dos arguments, el primer, és que si es tracta d'un referèndum de sobirania el primer que caracteritza aquest concepte és la decisió sobre els membres que configuren la nova comunitat política, la població expressada a través del vincle de ciutadania; es podria al·legar, doncs, que la plena legitimitat democràtica d'una consulta popular sobre la constitució d'un nou Estat requereix, en una comunitat amb un percentatge tan alt d'immigració, que es prengui una decisió de pre-sobirania determinant el volum de la població que pot participar en el referèndum i que necessàriament ha d'incloure aquells residents no nacionals espanyols que eventualment volguessin estar en condicions d'adquirir la nacionalitat del nou Estat. En segon lloc, davant l'altra proporció de residents no nacionals espanyols residents a Catalunya es podria apel·lar a la dubtosa legitimitat i a la injustificable diferència de tractament que significaria per al procés que aquells que porten molts anys residint en aquest territori no poguessin participar d'una decisió tan cabdal mentre que sí que ho poden fer els nacionals espanyols que només porten un any residint a Catalunya. Com a conseqüència de la

rellevància i de la complexitat d'aquests plantejaments, la proposta de llei no avança cap solució específica a la qüestió sinó que es deixa a una posterior decisió del Parlament de Catalunya adoptada amb el procés obert i en el context polític específic, així s'estableix que «Qualsevol decisió sobre la participació en el referèndum dels ciutadans que no siguin nacionals espanyols i es trobin empadronats en un municipi de Catalunya almenys un any abans de l'aprovació del Decret de convocatòria de referèndum haurà de ser adoptada per llei del Parlament de Catalunya per majoria absoluta dels seus membres amb anterioritat a l'aprovació del Decret de convocatòria de referèndum.»